Lietas Nr. C15204513

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2013.gada 25.novembrī

Jelgavas tiesa: tiesnese D.Ruško, izskatīja rakstveida procesā civillietu SIA „Icredit.lv" maza apmēra prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs SIA „Icredit lv." iesniedzis tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par parāda, kurā lūdz piedzīt pamatparādu Ls 144.83 apmērā, procentus Ls 138.57 un līgumsodu Ls 115.92 apmērā, kā arī tiesas izdevumus.

Prasībā norādīts, ka 2012.gada 2.oktobrī starp SIA „Latvijas Kredītdevēju apvienība" un atbildētāju noslēgts Aizdevuma līgums Nr. 1348982773, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts patēriņa kredīts Ls 150 apmērā ar ikmēneša procentu likmi 15 % apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas, kas izteikta komisijas maksas veidā. 2012.gada 16.aprīlī starp prasītāju un SIA „Latvijas Kredītdevēju apvienība" tika noslēgts Cesijas līgums Nr.01-2012 ar kuru prasītājam tika cedētas prasījuma tiesības pret atbildētāju. Prasītājs 2013.gada 13.maijā vienpusēji atkāpās no Līguma, jo sākot ar 2012.gada 2.decembri atbildētājs neveica maksājumus. Vienlaikus prasītājs nosūtīja paziņojumu par saistību tiesību cesiju. Prasītājs norāda, ka tā kā atbildētājs veicis tikai vienu maksājumu līgumā noteiktajā kārtībā Ls 5.17, kas ieskaitīti daļējai pamatparāda dzēšanai, līdz ar to aizdevuma neatmaksātā summa ir Ls 144.83 apmērā. Prasītājs aprēķinājis aizdevuma lietošanas procentus par laika periodu no 2012.gada 2.decembrim līdz 2013.gada 13.maijam Ls 137.59 un likumiskos procentus par laika periodu no 2013.gada 13.maija līdz 2013.gada 17.jūnijam Ls 0.98 apmērā. Saskaņā ar Līguma 7.4.punktu aprēķināts līgumsods par laika periodu no 2012.gada 2.decembra līdz 2013.gada 13.maijam Ls 115.92 apmērā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1793., 1789., 1805., 1934.pantu.

Atbildētājam uz prasības pieteikumā norādīto adresi nosūtīts prasības pieteikums, paskaidrojuma veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienu laikā no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājam (lietas 30., 52.lapa).

Atbildētājs nav iesniedzis tiesā rakstveida paskaidrojumus par celto prasību. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250 ^{21}.panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Neviena no pusēm nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē. Līdz ar to lieta tiek izskatīta rakstveida procesā un pusēm savlaicīgi paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Motīvu daļa

Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Ar lietā esošo 2012.gada 2.oktobra Aizdevuma līgums Nr. 1348982773(lietas 10.-22.lapa) un maksājuma uzdevumu Nr. 1841 (lietas 25.lapa) pierādīts, ka SIA „Latvijas Kredītdevēju apvienība" ir izsniegusi atbildētājam aizdevumu Ls 150 apmērā ar līguma saturā ietverto maksājumu grafiku, kur samaksas termiņš noteikts 2013.gada 2.oktobris.

No lietas materiāliem pievienotā 2012.gada 16.aprīļa Cesijas līguma Nr. 01-2012 un tā pielikuma Nr.21 redzams (lietas 23.-24.lapa), ka SIA „Latvijas Kredītdevēju apvienība" nodevusi visas savas prasījuma tiesības SIA „Icredit.lv" pret /pers. B/, kas izriet no minētā aizdevuma līguma.

Saskaņā ar Civillikuma 1793.pantu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska

darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Atbilstoši Civillikuma 1801.pantam, cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru) var noslēgt jebkurā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Tiesa uzskata, ka minētais cesijas līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, tādējādi saistošs pusēm.

Tiesa, atbilstoši Civillikuma 1590.pantam, atzīst prasītāja prasījuma tiesības pret atbildētāju par līguma izpildīšanu.

Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Tiesai nav ziņu, ka aizdevuma līgums apstrīdēts, līdz ar to, saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu**,** tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai pusei zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu**,** aizņēmējam ir jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir aizņēmies.

Atbildētājs neapstrīd, ka saistības nav pildījis kopš 2012.gada 2.decembra.

Civillikuma 1589.pantā ir noteikti gadījumi, kad pēc Civillikuma pielaižama vienpusēja atkāpšanās no līguma. Minētajā normā noteikts, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī, kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

No Līguma 7.1.1.punkta konstatēts, ka gadījumā, ja aizņēmējs ir nokavējis divus maksājumu termiņus, tad aizdevējam ir tiesības pirmstermiņa atkāpties no minētā līguma un aizņēmējam ir pienākums nekavējoties veikt visas neatmaksātās summas, procentu un līgumsoda samaksu. No prasības pieteikuma secināms, ka atbildētājs nav veicis maksājumus 2012.gada 10.augustā un 10.septembrī, līdz ar to, prasītājam radās tiesība atkāpties no līguma nosacījumiem.

Kā redzams no lietā esošā paziņojuma (lietas 26.lapa), 2013.gada 13.maijā atbildētājam nosūtīts paziņojums par līguma vienpusēju izbeigšanu un saistību tiesību cesiju.

Ņemot vērā, ka bija pieļauts ilgstošs kavējums, tiesa atzīst prasītāja tiesības, pamatojoties uz Līguma 7.1.1.punkta nosacījumiem, vienpusēji izbeigt Aizdevuma līgumu un pieprasīt nekavējoši izsniegtās pamatsummas, procentu un līgumsoda samaksu.

Tiesai nav pamats apšaubīt prasītāja norādei, ka atbildētājs veicis aizdevuma atmaksu Ls 5.17 apmērā, kas novirzīti aizdevuma daļējai dzēšanai, līdz ar to nesamaksātais aizdevums ir Ls 144.73 apmērā.

Līguma 4.4.punktā pielīgts, ka par aizdevuma izmantošanu atbildētājs maksā aizdevēja noteikto un viņa mājas lapā publicēto komisijas maksu. Precīza komisijas maksa un aizdevuma gada procentu likme tiek norādīta aizdevuma līguma speciālajā daļā, un tā var mainīties līgumā noteiktajos gadījumos. Komisijas maksa atmaksājama kopā ar aizdevumu. Ja aizdevuma atmaksa ir sadalīta vairākos atmaksas termiņos, tad kopā ar aizdevuma daļu tiek maksāta attiecīgā ikmēneša komisijas maksa.

No Aizdevuma līguma speciālās daļas 7.punkta (lietas 20.lapa) redzams, ka pušu starpā pielīgta aizņēmuma likme 15% mēnesī no neatmaksātā aizdevuma. (..). Izmantojot atteikuma tiesības, saskaņā ar Līguma noteikumiem, aizdevumam tiek piemērota procentu likme 0.5 % dienā.

Civillikuma 1753. pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar tās daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1946.panta pirmo daļu, procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Tiesa atzīst prasītāja tiesības aprēķināt aizdevuma lietošanas procentus par laika periodu no 2012.gada 2.decembrim līdz 2013.gada 13.maijam Ls 137.59 un likumiskos procentus par laika periodu no 2013.gada 13.maija līdz 2013.gada 17.jūnijam Ls 0.98 apmērā.

Ņemot vērā, ka procentu parāds ietverts maksājuma grafikā, atbildētājam ir zināms ikmēneša procentu apmēra maksājums, iebildes no atbildētāja puses tiesā nav celtas, līdz ar to, tiesai ir pamats uzskatīt, ka procentu parāds pastāv un tas ir piedzenams no atbildētāja prasītāja labā.

Pretēji pierādījumi lietā nav saņemti, parāda un procentu apmērs nav apstrīdēti (Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa).

Atbilstoši Civillikuma 1838.panta noteikumiem samaksas pierādījums gulstas uz atbildētāju, kas konkrētajā gadījumā nav pierādīts.

Vērtējot prasību daļā par līgumsoda Ls 115.92 apmērā piedziņu, tiesa secina, ka līgumsods aprēķināts par laika periodu no 2012.gada 2.decembra līdz 2013.gada 13.maijam atbilstoši Līguma 7.2.punkta nosacījumiem, proti, aizņēmējs maksā līgumsodu 0.5% apmērā no termiņā nesamaksātās maksājuma par katru nokavēto saistību izpildes dienu no neatmaksātās summas par katru kavētās saistības dienu.

Minētais Līguma nosacījums nav pretrunā ar Civillikuma 1717.pantu, kur norādīts, ka līgumsoduvar pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās.

Ņemot vērā to, ka pieļauta nepienācīga saistību izpilde, nav atmaksāts parāds pilnībā, un ir pieļauts nokavējums, tiesa atzīst, ka prasītājam ir tiesības prasīt Aizdevuma līgumā noteiktā līgumsoda piedziņu, ievērojot Civillikuma 1716.panta, 1717.panta, 1720.panta noteikumus, jo līgumsoda samaksa un tā apmērs starp pusēm pielīgta saistību kavējuma gadījumā.

Tiesa atzīst, ka līgumsoda apmērs pierādīts ar aprēķinu (lietas 5.lapa). Aprēķins nav apstrīdēts.

Tiesa uzskata, ka tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips. Savukārt taisnīguma princips izpaužas tieši tajā apstāklī, ka aizņēmuma saņēmējam ir pienākums izpildīt aizdevuma līguma noteikumus, ja šie līgumi noteiktajā kārtībā nav apstrīdēti un nav pierādītas aizdevēja darbības, kuru mērķis ir pretējs reliģijai, likumiem vai labiem tikumiem, vai kuras vērstas uz to, lai apietu likumu. Sakarā ar likuma tieša norādījuma neesamību, jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantam (LR Augstākās tiesas Senāts 2008.gada 14.maija spriedums lietā SKC -212).

Tiesa secina, ka atbildētāja pienākums maksāt līgumsodu Ls 115.92 iestājies paša atbildētāja līguma saistību nepildīšanas rezultātā. Ņemot vērā nokavējuma periodu, ka līgumsaistības netiek pienācīgi pildītas jau no 2012.gada 2.decembra, samērojot to ar pamatparāda apmēru, tiesa uzskata, ka pieprasītais līgumsods ir samērīgs un taisnīgs. Tiesas ieskatā, minētais secinājums arī nav pretrunā Patērētāju tiesību aizsardzības likuma regulējam par netaisnīgiem līguma noteikumiem, kas noteikti likuma 6.pantā.

Tiesa uzskata, ka prasītāja pieprasītais līgumsoda Ls 115.92 aprēķins nav pretējs Civillikuma 1.pantā noteiktajam labas ticības principam un tiesai nav pamata apšaubīt šādu aprēķinu, jo tas ir vērtējams kā samērīgs, kas nodrošina līgumsoda sodošās funkcijas izpildi.

Ievērojot Civilprocesa likuma 195.pantu, tiesa atzīst prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikuma 1765. panta pirmo daļu noteikti - seši procenti no simta gadā no piedzītās, bet neatmaksātās parāda pamatsummas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas noteikumiem, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus (..).

Tā kā prasība apmierināta pilnīgi, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi Ls 76.50, tajā skaitā valsts nodeva Ls 59.90 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 16.60.

Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1} pantam atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. un 97.pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, par labu SIA „Icredit. lv" aizdevuma pamatparādu Ls 144.83, aizdevuma lietošanas procentus par laika periodu no 2012.gada 2.decembrim līdz 2013.gada 13.maijam Ls 137.59, likumiskos procentus par laika periodu no 2013.gada 13.maija līdz 2013.gada 17.jūnijam Ls 0.98 un līgumsodu par laika periodu no 2012.gada 2.decembra līdz 2013.gada 13.maijam Ls 115.92, kopā Ls 399.32 (trīs simti deviņdesmit deviņi 32 santīmi), kā arī tiesas izdevumus Ls 76.50 (septiņdesmit seši lati 50 santīmi).

Noteikt /pers. B/, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Atzīt SIA „Icredit. lv" tiesības saņemt par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) 6% gadā no piespriestās, bet nesamaksātās aizdevuma summas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese D.Ruško